



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 38. Alfonsus Barsena Calchaquinos pacificat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

*Ejus comites
occiduntur.*

CAPUT
XXXVI.
Villaricæ
Societatis
sedes poni-
tur.

*Eam expetiit
Hispani.*

Et Indi.

capere posset, & circa ædes Barbarorum lento gradu inobservatus ambularet, audit nescio quos confabulatores inter se de serie inferendæ sibi necis: quo accepto indicio, Hispanis ad mortem etiam destinatis dissimulanter præmonitis, fugâ se cum illis eripit. Illucescente die conspiratores, cognitâ fugâ, triginta Indos Hispanorum servulos, qui cum dominis suis fugere neglexerant, crudeliter mactant, frustrati sceleris causas solitis ululatibus detestantes.

EREPTUS periculo Ortega Villaricam contendit, ubi dum cum Fildio de rependâ Assumptionis urbe agitat; cives omnes deprecatores habuit, obstantes ne se desererent. Lamentabili voce aiebant, ab multis retrò annis nullum se Sacerdotem habuisse; habendi nullam spem adesse; ab Paraquariæ metropoli ducentis leucis, ab Brasiliæ urbibus immensis spatiis se distare: ex interjectis utriusque regioni locis nullum animarum suarum subsidium sperari posse. Nullibi terrarum Socios JESU materiam instituti sui rationibus accommodatiorem reperturos, quàm in Guairaniâ: nam si tantillo tempore tot millia Barbarorum baptizassent, quid sperandum foret si perpetuam sedem Villaricæ ponerent? Hæc Hispani cum dicerent, & insuper Neophyti, genua & manus Sociorum prensantes, se vix Christo natos deseri flebiliter quererentur, ostenderentque evidens periculum, defectu magistrorum, deserta fide ad avitos mores descendi; commotæ sunt viscera Sociorum, nihil contra obtendentium, nisi quod à Majoribus suis pro tempore se in Guairaniam missos, non posse suâ voluntate perpetuò remanere: si accederet Joannis Salonii, cujus imperio subdebantur, autoritas, paratos se & vitam & sanguinem pro singulorum salute impendere. Quo responso recreati Hispani Barbarique, certos homines citatis itineribus ad Joannem Salonium, ducentis leucis distantem, mittunt, qui cum eorum postulatis non repugnasset, illico templum & domus, civium & Neophytorum manibus, Villaricæ condita sunt. Ubi Ortega & Fildius per septem subsequentes annos tanta patravère, quanta suis locis narabimus.

CAPUT
XXXVII.
Joannis Sa-
lonii utiles
labores.

*Salonius
octoginta
Guaiuros
baptizat.*

*Uases pluri-
bus par.*

NEC minores erant Joannis Salonii sine socio in Paraquariæ metropoli quin-
quennio persistentis labores, quorum summa hæc est. Multa singulis annis expiationum millia fecit. Diu noctuque ægris sedulus adfuit. Pellicatus, ininitias, odia quamplurima, prudenter cohibuit. Complures Ethnicos domi forisque ad Fidem convertit. Quorundam nocivam avaritiam, nolentium Neophytos ex villis aut aliunde, confessionis doctrinæque Christianæ ergò, ad se vel ad alios Sacerdotes accedere, ne operæ dispendium facerent, hac fermè ratione repressit. A Propratore ferri legem impetravit, qua Indorum Domini eorum dominio privabantur, quorum Sacramentales Confessiones non procurassent. Octoginta Guaiuros Ethnicos, proditionis & rebellionis convictos, antequam funestis ab arboribus suspenderentur, ad unum omnes nostra mysteria eruditos, salutaribus aquis tinxit. Denique solus ille tanta egit, quanta ab numerofo Collegio factitari solent. Ipse suæ domus Rector in se solum severum exercebat imperium. Ipse minister, quidquid levissimè peccasset, inflictiis pœnis animadvertebat. Ipse œconomus nullam sui curam, maximam aliorum habebat. In unius hominis domo Catechistam, Concionatorem, Doctorem, Missionarium non desiderares. Ut scias paucitatem non admodum officere, ubi unius egregia virtus adest.

CAPUT
XXXVIII.
Alfonso
Barfena
Calchaqui-
nos pacifi-
cat.

*Barfena au-
dacia.*

DUM hæc in Paraquariâ geruntur, Alfonso Barfena, recuperatis viribus, Joannem Ramirum Velasum Tucumania Prætorem ad Calchaquinos rebelles, cum instructis Hispanorum & Indorum copiis, vi armatâ domandos euntem sequutus, utilissimam Reipublicæ operam navavit. Nam cum Calchaquini, cognito Hispanorum adventu, summa & abrupta montium pro more occupassent, unde ingentia saxa in subjectæ vallis angusta itinera, quâ Hispanis transeundum erat, devolverent: Barfena, Hispanis ultrò ire prohibitis, solus ipse per ea itinera ire ausus, ac cacumen ab Calchaquinis occupatum enisus est. Ascendenti, Ibrida primùm

ferox,

ferox, mox Calchaquorum Ducis filii duo cum centum armatis militibus occurrunt, quos Barfena occendi vi ita sibi conciliavit, ut pacis inter Calchaquinos & Hispanos faciendæ interpres constitueretur; effecitque, ut ferocissima gens proterva colla Hispanorum jugo utcumque deponerent. Sancitâ pace, explorataque Barbarorum conditione, nihil nisi sanguinem & ebrietatem spirantium, quamvis Baptismum non renuerent, satis habuit, adultæ ætatis hominibus, ad pacis constantiam sobrietatemque animatis, aliquot infantes sacris undis abluisse: nam prudenter, ex præteritis futura coniciens, vix dubitabat Sacramento iniatos, magistro deficiente, ingenio præsertim ad pristina vitia sollicitante, in verba Dæmonis rursus juraturos.

DIMISSIS copiis, Alfonso Barfena ad Divi Jacobi urbem redux, circumspiciens quâ potissimum parte Dæmoni bellum inferret, ex Francisci Anguli designatione propinqua loca aggressus est, antequam ulteriora pervaderet. Igitur ad Sancti Jacobi montana delatus, hinc inde ense Evangelico ferox, sexcentos Ethnicos ex Dæmonis servitute in libertatem filiorum Dei asseruit: totidem ferè, ne malo Domino per illicitam libidinem servirent, in vincula matrimonii traxit, ingentem numerum, Kakanâ utens linguâ, expiavit. Secundum id, cum ipso Francisco Angulo, Sancti Michaëlis urbem numerofo pellicatu liberatum ivit; donec Tonocotanorum, Diaguitarum, & Lullorum, uno tempore procuracione susceptâ, latè sese effunderet, Lullis præsertim Christo lucrandis intentus. Lulli gens ferox, quamvis se subinde serviendi ergò Hispanis permetterent, tamen Europæorum nullus, ne Sacerdos quidem, ad eorum terras, in asperis locis, perfidiæ perpetrandæ opportunis, positas, adire audebat: unus tamen Barfena, reclamantibus omnibus, unico puero Sacrificii administro comitatus, eò se, spreto mortis periculo, ingressit, non sine prospero eventu. Nam ubi per Lullorum fines increbuit, Barfenam famâ notissimum adventare, certatim omnes ex viculis suis, cavernis, & montium saxosis crepidinibus, sese effunderent, ad eum ventitabant, spondentes se in ejus potestate futuros, si ad sua municipia ire non dedignaretur. Barfena, laudata ubique Lullorum alacritate, per aspera montium, vallium abrupta, torrentium vortices, pedibus delatus, fluvios passim obvios natatione transmittens, in id intendebat maximè, ne aliquis curam suam subterfugeret: & profectò magnum operæ suæ pretium retulit, nam in novemmensium expeditione bis mille & amplius capita sacris undis lavit, ter mille Neophytos matrimonio junxit, & multa alia, religionis promovendæ causâ, apud ipsos perfecit; ausus etiam imperterrito animo eorum pagum ingredi, qui Hispanis infensi Sancti Michaëlis urbem hostiliter inflammârunt. Ex tantis laboribus valetudine contracta, ad Sancti Michaëlis urbem delatus, postquam convaluit, urbis domos omnes excutiens, reperit inter servitia nonaginta sex Ethnicos, quos omnes, omnibus lætitiis pro reperto thesauro exiliens, baptizavit. Eodem impetu ad suburbana excurrans, multis mortalibus per Baptismum, & alia Sacramenta, magnam utilitatem attulit. Ad Provinciale suum scribens, aiebat, se sentire Intus impetum ardua quæque pro salute animarum amplectendi, & præsentis quasque miseras leves sibi videri, præ iis, quas optabat, infinitos Ethnicos convertendi ergò, offerri: sibi se animarum intolerabili torqueri. Quamquam ex aliâ parte se esse paratum ad Majorum nutum, unius Barbari erudiendi causâ, uno eodemque in loco persistere. Aliis litteris enixè ab eodem flagitabat, ut, quoniam ipse senio & morbis debilitatus esset, mitteret in Tucumaniam alios Socios vitæ suæ contemptores, periculorum pro Christo adeundorum amatores, deliciarum osores, Crucis ambitu insignes. Nec his contentus, catalogum multarum nationum tradidit Francisco Angulo, qui suberat, rogans, ut pro potestate indicaret, quas gentes sibi primo loco adeundas putaret. Talia cogitantem, Tucumaniz Prætor, Regis Catholici, bellorum multitudine impliciti, jussu, pecuniarum subsidia per totam Tucumaniam collectum iturus, Barfenam autoritate apud omnes ordines valiturum secum abduxit: quo factum, ut multò major argenti summa, quam sperabatur, conflaretur: & tota insuper, quanta est Tucumania, Barfenæ præsentia

Pax sancitur.

Infantes baptizant.

CAPUT

XXXIX.

Alfonso Barfena, Lullus & alios populos Christianos facit.

Sexcentos sacro fonte abluit.

Tonocotanos & Diaguitas procurat.

Lullorum viros.

Lullorum conversio.

Supra bis mille sacris undis immerguntur.

Barfena multos ad Christum adducit.

Zelum animarum gratie prodit.

Tucumaniam universam lustrat.